

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

Νέο πλαίσιο λειτουργίας του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών

Ειδικές εφαρμογές

Αθήνα 25.01.2024 - Αμφιθέατρο ΥΠΕΝ

Δυνατότητα παραμονής στο ΣΕΔΕ

Άρθρο 2 της Οδηγίας 2003/87:

Όταν μια εγκατάσταση που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ της ΕΕ λόγω της λειτουργίας υπομονάδων καύσης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των 20 MW αλλάζει διεργασίες παραγωγής για να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και δεν ικανοποιεί πλέον το εν λόγω όριο, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω εγκατάσταση παρέχει στον φορέα εκμετάλλευσης τη δυνατότητα να παραμείνει στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ έως το τέλος της τρέχουσας και της επόμενης πενταετούς περιόδου ....

Οι υποχρεώσεις έναντι του ΣΕΔΕ παραμένουν

Εξαίρεση μικρών εγκαταστάσεων με την επιφύλαξη ισοδύναμων μέτρων (Άρθρο 27 της Οδηγίας 2003/87)

Κριτήρια επιλεξιμότητας:

*Οι εγκαταστάσεις που εξαιρούνται από το ΣΕΔΕ είναι αυτές που έχουν υποβάλει στην αρμόδια αρχή για τα έτη **2021, 2022 και 2023** ετήσια έκθεση εκπομπών χαμηλότερων από 25 000 τόνους ισοδύναμου CO₂ εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα και, στις περιπτώσεις δραστηριοτήτων καύσης, έχουν ονομαστική θερμική ισχύ χαμηλότερη από 35 MW, και οι οποίες υπόκεινται σε μέτρα που πρόκειται να συμβάλλουν σε ισοδύναμες μειώσεις των εκπομπών.*

Υποχρεώσεις κρατών μελών 1/2

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν εγκαταστάσεις από το EU ETS σύμφωνα με το άρθρο 27, κατόπιν διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς εκμετάλλευσης, εάν:

- ενημερώνουν την ΕΕ για κάθε τέτοια εγκατάσταση, πριν ή κατά την υποβολή των NIMs **(30 Σεπτεμβρίου 2024)**
- προσδιορίζουν τα ισοδύναμα μέτρα που ισχύουν στην εγκατάσταση με τα οποία θα επιτευχθεί ισοδύναμη συμβολή σε μειώσεις εκπομπών,
- βεβαιώνει ότι εφαρμόζονται ρυθμίσεις παρακολούθησης προκειμένου να αξιολογείται αν η εγκατάσταση εκπέμπει τουλάχιστον 25 000 CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, σε οποιοδήποτε έτος

-

Υποχρεώσεις κρατών μελών 2/2

- βεβαιώνει ότι εάν η εγκατάσταση ξεπεράσει το όριο των 25 000 τόνων CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, σε οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος ή, εάν τα μέτρα που εφαρμόζονται στην εν λόγω εγκατάσταση δεν εφαρμόζονται πλέον, η εγκατάσταση θα επανεισαχθεί στο σύστημα·
- δημοσιεύει τις προτεινόμενες εγκαταστάσεις και τις σχετικές πληροφορίες για δημόσιο σχολιασμό.

2. Εάν, μετά το πέρας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης για δημόσιο σχολιασμό, η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση εντός περαιτέρω περιόδου έξι μηνών, τότε η εξαίρεση εγκρίνεται.

Ισοδύναμα μέτρα

- Στόχος για την 4^η φάση του ΣΕΔΕ: μείωση των εκπομπών κατά 43% έως το 2030 σε σύγκριση με το 2005.
- Τα ισοδύναμα μέτρα που θα εφαρμοστούν επιτυγχάνουν ισοδύναμη συμβολή στην μείωση των εκπομπών

Ένα ισοδύναμο μέτρο πρέπει :

- Να οδηγεί σε ίση ή μεγαλύτερη μείωση των εκπομπών σε σύγκριση με το ΣΕΔΕ
- Να μειώνει το διοικητικό βάρος
- Η εγκατάσταση είναι υποχρεωμένη να εκπέμπει μια ποσότητα εκπομπών. Αν την υπερβεί, της επιβάλλεται πρόστιμο.

Προαιρετική εξαίρεση των εγκαταστάσεων που εκπέμπουν λιγότερους από 2 500 τόνους (Άρθρο 27^α της Οδηγίας 2003/87)

Κριτήρια επιλεξιμότητας:

Οι επιλέξιμες εγκαταστάσεις ή μονάδες είναι:

- εγκαταστάσεις που έχουν υποβάλει έκθεση εκπομπών λιγότερων από 2.500 τόνους ισοδυνάμου διοξειδίου του άνθρακα, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, για κάθε ένα από τα τρία έτη που προηγούνται της γνωστοποίησης των NIMs (2021, 2022 και 2023)
- μονάδες αποθεματικού ή τις εφεδρικές μονάδες του ΣΕΔΕ που δεν λειτούργησαν περισσότερο από 300 ώρες ανά έτος για κάθε ένα από τα τρία έτη που προηγούνται της γνωστοποίησης των NIMs (2021, 2022 και 2023)

Υποχρεώσεις κρατών μελών

Α) γνωστοποιεί στην Επιτροπή για κάθε τέτοια εγκατάσταση πριν ή κατά την υποβολή του καταλόγου εγκαταστάσεων NIMS (30/9/2024)

β) εφαρμόζει ρυθμίσεις παρακολούθησης προκειμένου να αξιολογείται εάν υπάρχει κάποια εγκατάσταση που εκπέμπει τουλάχιστον 2 500 τόνους CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, σε οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος·

γ) βεβαιώνει ότι εάν οποιαδήποτε εγκατάσταση εκπέμπει περισσότερο από 2 500 τόνους CO₂, εξαιρουμένων των εκπομπών από βιομάζα, η εγκατάσταση θα επανενταχθεί στο ΣΕΔΕ

δ) θέτει στη διάθεση του κοινού τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ)

Προαιρετική εξαίρεση των εγκαταστάσεων

Υποβολή NIMs	Περίοδος αναφοράς NIMs	Περίοδος αναφοράς για τα άρθρα 27 και 27α
30/9/2024	2019 - 2023	2021 - 2023

Παράδειγμα 1

Μια εγκατάσταση λειτουργεί με:

- 3 μονάδες με 4 MWth η καθεμία,
- 1 μονάδα (boiler) με 9 MWth,
- 8 μονάδες με 2 MWth η καθεμία.

Η εγκατάσταση έχει ενταχθεί στο ΣΕΔΕ ($3 \times 4 + 9 = 21$ MWth).

Αθροίζοντας τη θερμική ισχύ όλων των μονάδων υπολογίζεται ότι η εγκατάσταση έχει συνολική ονομαστική θερμική ισχύ $12 + 9 + 8 \times 2 = 37$ MWth, και δεν εξαιρείται από το ΣΕΔΕ λόγω του άρθρου 27.

Παράδειγμα 2

Ένα κεραμοποιείο λειτουργεί με 2 κλιβάνους με συνολική παραγωγική ικανότητα που υπερβαίνει τους 75 τόνους την ημέρα και έναν λέβητα που τροφοδοτεί με ατμό ένα ξηραντήριο. Σε αυτήν την περίπτωση, η εγκατάσταση μπορεί να θεωρηθεί ότι πραγματοποιεί μόνο τη δραστηριότητα «παραγωγή κεραμικών». Για πιθανή εξαίρεση βάσει του άρθρου 27, ισχύει μόνο το όριο εκπομπών των 25 000 τόνων CO₂(eq) ετησίως.

Υποχρεώσεις των εγκαταστάσεων που εξαιρούνται και διατήρηση λογαριασμών στο Ενωσιακό μητρώο

- ☐ Η απένταξη ολοκληρώνεται όταν οι εγκαταστάσεις επιστρέψουν τα δικαιώματα της περιόδου που ήταν ενταγμένες στο ΣΕΔΕ
- ☐ Οι λογαριασμοί φορέων εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων που έχουν εξαιρεθεί από το ΣΕΔΕ σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 27^α της Οδηγίας, βρίσκονται στην κατάσταση «αποκλεισμένος»
- ☐ Οι εγκαταστάσεις διατηρούν την υποχρέωση υποβολής ετήσιων εκθέσεων εκπομπών οι οποίες είναι επαληθευμένες στις ημερομηνίες που θέτει κάθε φορά η αρμόδια αρχή.
- ☐ Δεν παίρνουν δωρεάν κατανομή και δεν έχουν την υποχρέωση παράδοσης δικαιωμάτων από το έτος της απένταξης

ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ

- ❑ Όταν μια εγκατάσταση επανεντάσσεται στο ΣΕΔΕ της ΕΕ χορηγούνται όλα τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί σύμφωνα με το άρθρο 10^α της Οδηγίας, αρχής γενομένης από το έτος επανένταξης
- ❑ Κάθε τέτοια εγκατάσταση παραμένει στο ΣΕΔΕ της ΕΕ για το υπόλοιπο της πενταετούς περιόδου στη διάρκεια της οποίας επανεισήχθη.

Σημείωση:

Η εξαίρεση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 27α είναι δυνατή μόνο για 2 ολόκληρες περιόδους κατανομής (2021 έως 2025, 2026 έως 2030 κ.λπ.). Η επανενταξή τους στο ΣΕΔΕ αναμένεται το έτος μετά την υπέρβαση του σχετικού ορίου.

Παραίτηση από τη δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων

Άρθρο 24 του Κανονισμού 2019/331:

Ο φορέας εκμετάλλευσης στον οποίο έχει χορηγηθεί δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων μπορεί να παραιτηθεί από αυτήν για όλες ή για ορισμένες υποεγκαταστάσεις, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου κατανομής, υποβάλλοντας αίτηση στην αρμόδια αρχή.

2. Μετά την αξιολόγηση των σχετικών πληροφοριών, η αρμόδια αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή τον αναθεωρημένο τελικό ετήσιο αριθμό δικαιωμάτων εκπομπής που κατανέμονται δωρεάν για τη συγκεκριμένη εγκατάσταση. Η αναθεωρημένη κατανομή αφορά τα ημερολογιακά έτη μετά το έτος εφαρμογής που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με την παραίτηση

4. Ο φορέας εκμετάλλευσης δεν έχει δικαίωμα να αποσύρει την αίτησή για παραίτηση την ίδια περίοδο κατανομής **ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.**

ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παράρτημα Ι της Οδηγίας :

*1. Οι εγκαταστάσεις ή μέρη εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για έρευνα, ανάπτυξη και δοκιμή νέων προϊόντων και διεργασιών δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Οι εγκαταστάσεις στις οποίες κατά την προηγούμενη σχετική πενταετή περίοδο, οι εκπομπές από την καύση βιομάζας που πληροί τα κριτήρια αειφορίας, συνιστούν κατά μέσο όρο **ποσοστό άνω του 95 % των συνολικών μέσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου**, δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.*

Κριτήριο 95% βιομάζα 1/4

Πρώτα υπολογίζεται το άθροισμα των εκπομπών της σχετικής πενταετούς περιόδου.

- A = Άθροισμα των εκπομπών που συμμορφώνονται με τα κριτήρια της Οδηγίας RED II*
- B = Άθροισμα των άλλων εκπομπών (Fossil and non-RED II βιομάζα)*
- Υπολογισμός $C = A / (A + B)$*
- Αν $C > 95\%$*

Η εγκατάσταση εξαιρείται

Κριτήριο 95% βιομάζα 2/4

Για τα έτη αναφοράς 2019 και 2020 ο Κανονισμός 2019/2066 (MRR) δεν απαιτεί ρητά την αναφορά των εκπομπών βιομάζας. Σε πολλά κράτη μέλη οι εκπομπές από βιομάζα θεωρούνταν μηδενικές.

Από το έτος αναφοράς 2023 έγινε υποχρεωτική η παρακολούθηση εκπομπών βιομάζας μέσω των κριτηρίων αειφορίας (RED II).

Ως εκ τούτου για τα έτη 2019 – 2022 οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να προσκομίσουν «best available data» αν θέλουν να εξαιρεθούν από το ΣΕΔΕ σύμφωνα με τη νέα διάταξη.

Κριτήριο 95% βιομάζα 3/4

- Η εξαίρεση ή η ένταξη στο ΣΕΔΕ που βασίζεται στη νέα διάταξη του παραρτ. Ι της αναθεωρημένης Οδηγίας είναι σε ισχύ για μια πλήρη πενταετή περίοδο (2026-2030, κτλ.)
- Η περίοδος αναφοράς που θα χρησιμοποιηθεί είναι ίδια με τα NIMs (2019-2023) (δεδομένα έτους αναφοράς 2025 δεν εφαρμόζονται για 2026 in-/exclusion)
- Εγκαταστάσεις οι οποίες εξαιρούνται από το 2026 μπορούν να ενταχθούν ξανά το 2031 με δεδομένα βασισμένα στην επόμενη σχετική 5-ετη περίοδο.
- Για τις νεοεισερχόμενες εγκαταστάσεις θα εφαρμοστεί άλλη προσέγγιση
- Αν ο φορέας προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία που ικανοποιούν την αρμόδια αρχή, τότε η εγκατάσταση εξαιρείται. Διαφορετικά θα πρέπει να αναφερθούν τα πραγματικά δεδομένα ενός έτους πριν αποφασιστεί η απένταξη.

Κριτήριο 95% βιομάζα 4/4

Η εξαίρεση των εγκαταστάσεων με βάση το κριτήριο της βιομάζας 95% από το 2026 ισχύει για μια ολόκληρη 5ετή περίοδο 2026- 2030) και δεν προβλέπεται ούτε επανεισαγωγή ούτε επιπλέον αποκλεισμός κατά την 5ετία.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Τμήμα Μηχανισμών Αγοράς και Μητρώου Εκπομπών

Ζήσης Τέγος Γεώργιος Προϊστάμενος 210.86.26.000 g.zisis@prv.ypeka.gr

Μαμίτσας Νεκτάριος Εισηγητής 210.86.47.008 n.mamitsas@prv.ypeka.gr

Πλακάκη Κωνσταντίνα Εισηγητής 210.86.47.008 k.plakaki@prv.ypeka.gr

Χαραλάμπης Ιωάννης Εισηγητής 210.86.42.366 i.charalampis@prv.ypeka.gr

Τριαντάφυλλου Γεώργιος Γραμματεία 210.86.52.492 g.triantafilou@prv.ypeka.gr

Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολίτικης
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας